

Itä-Suomen nuorisopuntari – nuorten näkemyksiä asuinpaikkakunnasta ja odotuksia työelämältä

Jussi Ronkainen

Juvenia – nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus
Mikkelin ammattikorkeakoulu

Maaseutumainen Itä-Suomi

- Itä-Suomi koostuu kolmesta maakunnasta: Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala
- Väestöä 568 477, joka on 10,5 % Suomen koko väestömäärästä 5 400 000
- Nuorten määrä 98 096 (10 - 24 -vuotiaat) on 17,3 % itäsuomalaisista
- Heistä yli puolet asuu kolmessa maakuntakeskussa (Joensuu, Kuopio, Mikkeli)
- Itä-Suomi vanhenee

South Savonia

18 768 km²

North Savonia

20 366,7 km²

North Karelia

21 584 km²

Total area

60 718,7 km²

Estonia 45 226 km²

Belgium 30 528 km²

Holland 41 543 km²

Itä-Suomen nuorisopuntari

- Palvelee nuorten hyvinvoinnin arviointia ja seurantaa sekä nuorisopoliittista kehittämistä (lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjaus) (Kuntalaki 1996, Lastensuojelulaki 2007, Nuorisolaki 2006)
- Tuottaa tietoa alueellisista ja paikallisista lähtökohdista Itä-Suomen erityispiirteitä huomioon ottaen

Nuorisopuntarin toteutus

- Puntarin käsittelemät teemat 2011 (154 muuttujaa)
 - Asuinympäristö ja alueille kiinnittyminen
 - Koulutus ja työ
 - Osallisuus
 - Syrjäytyminen
 - Monikulttuurisuus
- Puntarin käsittelemät teemat 2012 (134 muuttujaa)
 - Asuinympäristö ja alueille kiinnittyminen
 - Työelämäodotukset, työelämätaidot ja yrittäjäyys
 - Kansainvälisyys

- 2011 kysely (aineisto 2010 marraskuu)
 - Vastaajia 2196 lähes kaikista Itä-Suomen kunnista (kuntia yhteensä 54)
 - ammatillinen koulutus lievästi yliedustettuna suhteessa lukiolaisiin
 - yliopisto-opiskelijat lievästi aliedustettuna suhteessa ammattikorkeakouluissa opiskeleviin
- 2011 kysely (aineisto 2011 marraskuu)
 - Vastaajia 1676 21.11.2011

Should I stay, or should I go? Part one

Current place of residence in Eastern Finland	Favorite residence in the future						Total
	Country side	Village or small center	Town	City or regional center	Regional center of Helsinki	Foreign country	
Countryside	156	34	53	25	14	37	319
Village or small center	32	146	141	55	22	30	426
Town	70	81	475	232	75	113	1046
City or regional center	11	27	47	75	12	21	193
Total	269	288	716	387	123	201	1984

Should I stay, or should I go? Part TWO

Undesirable residence in the future							
Current place of residence in Eastern Finland	Country side	Village or small center	Town	City or regional center	Regional center of Helsinki	Foreign country	Total
Countryside	53	27	11	64	108	50	313
Village or small center	119	18	8	55	163	60	423
Town	375	82	23	68	379	109	1036
City or regional center	77	13	5	6	63	19	187
Total	624	140	47	193	717	238	1959

Kuntaranking

Itä-Suomen nuorten arviot omasta asuinkunnastaan
(puntari 2012)

- Leppävirta sai parhaat arvostukset
- Joroinen ja Lapinlahti seuraavina pienissä kunnissa
- Keskikokoisista kunnista parhaat arviot saivat maakuntakeskusten naapurikunnat Siilinjärvi ja Kontiolahti
- Maakuntakeskusten ykkönen Kuopio
- Kaikki hyvin menestyneet kunnat muodostavat lähes katkeamattoman ketjun valtatie 5:n varrella (poikkeuksena Kontiolahti)
- Pienten paikkakuntien nuoret yleensä perus- tai toisella asteella opiskelevia (lapsuuden kodissa), maakuntakeskusten nuoret vanhempia, korkea-asteella opiskelevia

Nuorten alueelle kiinnittyminen

- Alueelle kiinnittymistä lisääviä tekijöitä (5) ovat
 - Asuinpaikkakunnan palvelut kuten liikenneyhteydet, peruspalvelut, kohtuuhintainen asuminen ja turvallisuus
 - Asuinpaikkakunnan tarjoamat elämänkulun uratekijät kuten työnsaantimahdollisuudet, opiskelupaikka ja puoliso, tyttö- tai poikaystävä
- Nämä tekijät lisäsivät tyytyväisyyttä asuinpaikkakuntaan erityisesti maakuntakeskuksissa asuvilla ja korkeakouluissa opiskelevilla nuorilla. Maakuntien välillä ei eroja ole.

- Lisäksi alueelle kiinnittymistä lisäävät
 - Sosiaaliset verkostot, joita ovat tuttavat ja kaverit, sukulaiset sekä yleinen asuinpaikkakunnan tuttuus
 - Ympäristötekijät, kuten asuinpaikkakunnan luonnonläheisyys, harrastusmahdollisuudet yleiset ympäristötekijät
 - Kulttuuriset tekijät, jotka koostuvat asuinpaikan historiasta ja kulttuurisista tekijöistä, yleisestä imagosta tai koulutuksesta
- Pohjoissavolaiset ja pohjoiskarjalaiset nuoret olivat tyytyväisimpiä em. piirteiden osalta, samoin maalaiskuntien nuoret
- Koulutusasteen myötä näiden tekijöiden merkitys vähenee

Itä-suomen nuorten osallisuus

- Pääsääntöisesti nuoret ovat melko passiivisia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen
- Vaikuttamista on selkeästi kahden tyyppistä: perinteistä julkista osallistumista ja myöhäismodernia yksilöllistä osallistumista
 - Perinteinen julkinen on luonteeltaan osallistumista kansalaistoimintaan kuten puolue toimintaan, mielenosoituksiin, asukasyhdistystoimintaan tai mielipidekirjoittamiseen
 - Moderni yksilöllinen puolestaan osallistumista vapaaehtoistoimintaan, kulutustottumuksilla vaikuttamista, oppilaskuntatoimintaa, nettiadressiin ja nettikeskusteluun osallistumista

73,1 % nuorista ei ole osallistunut millään tavoin perinteiseen vaikuttamiseen – 12,2 % satunnaisesti tai usein

- Esimerkiksi jollain tapaa perinteiseen puoluetoimintaan osallistuneita nuoria oli alle 3 %

Vastaavasti 34,5 % ei ole osallistunut yhtään kertaa moderniin yksilölliseen vaikuttamiseen – 17,1 % taas satunnaisesti tai usein

- Yksittäisistä vaikuttamisen tavoista kolme tavallisinta olivat vapaaehtoistoimintaan osallistuminen (38 %), nettiadressin kirjoittaminen (36,4 %) ja nettikeskusteluun osallistuminen (34 %)

Koulutus on vahvasti yhteydessä vaikuttamisen muotoihin

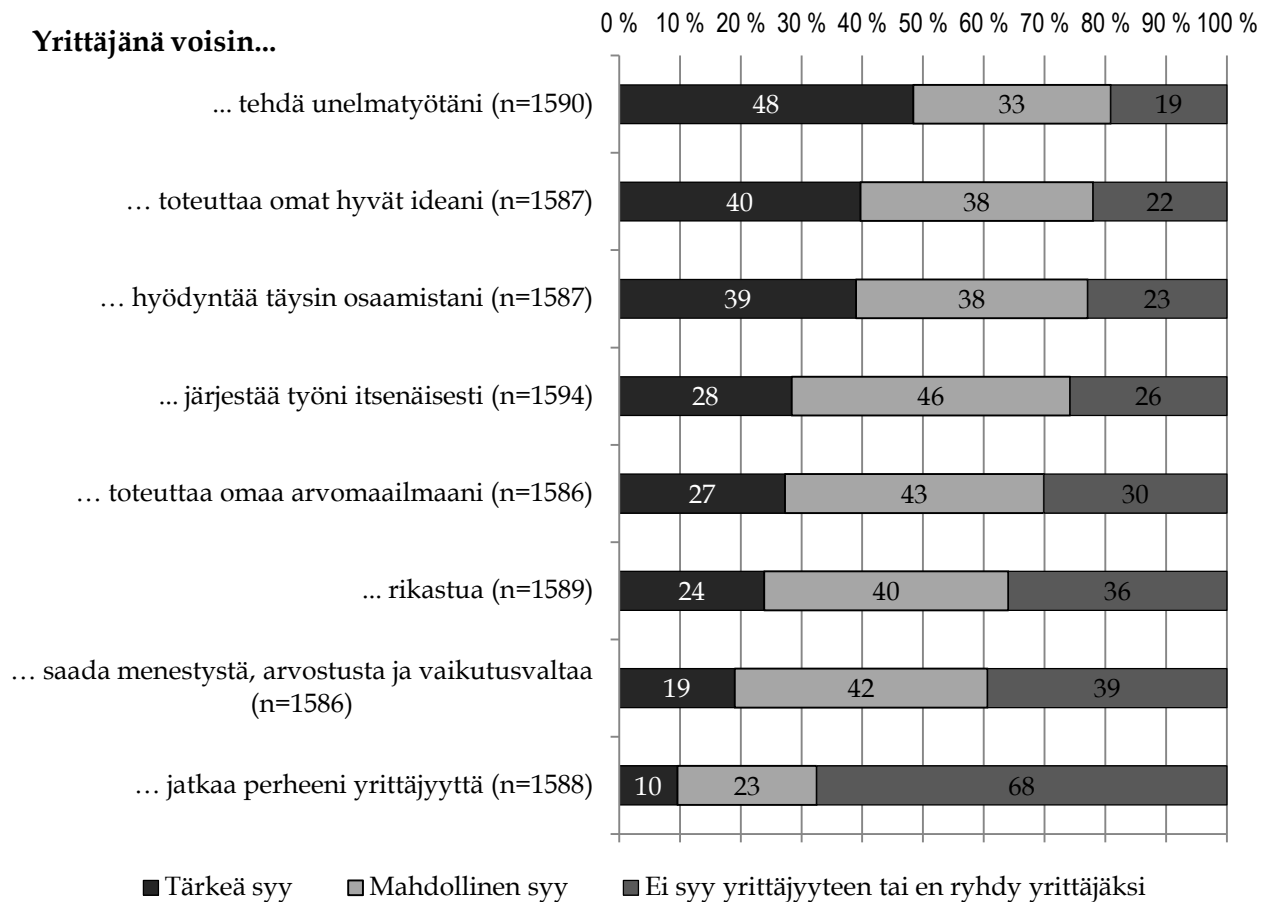
- Yliopisto-opiskelijat ovat pyrkineet vaikuttamaan kulutustottumuksillaan satunnaisesti tai usein (56,4 %), vetoomuksilla tai nettiadresseilla (57,4 %) ja ylioppilaskunnan toimintaan osallistumalla (48,3 %)
- Peruskoululaiset ovat useammin puolestaan perinteisen osallistumisen väylien käyttäjiä kuten mielenilmauksiin (23,4 %)

Maaseutumaisessa asuinympäristössä perinteinen vaikuttaminen on yleisempää

SYRJÄYTYMISTÄ AIHEUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

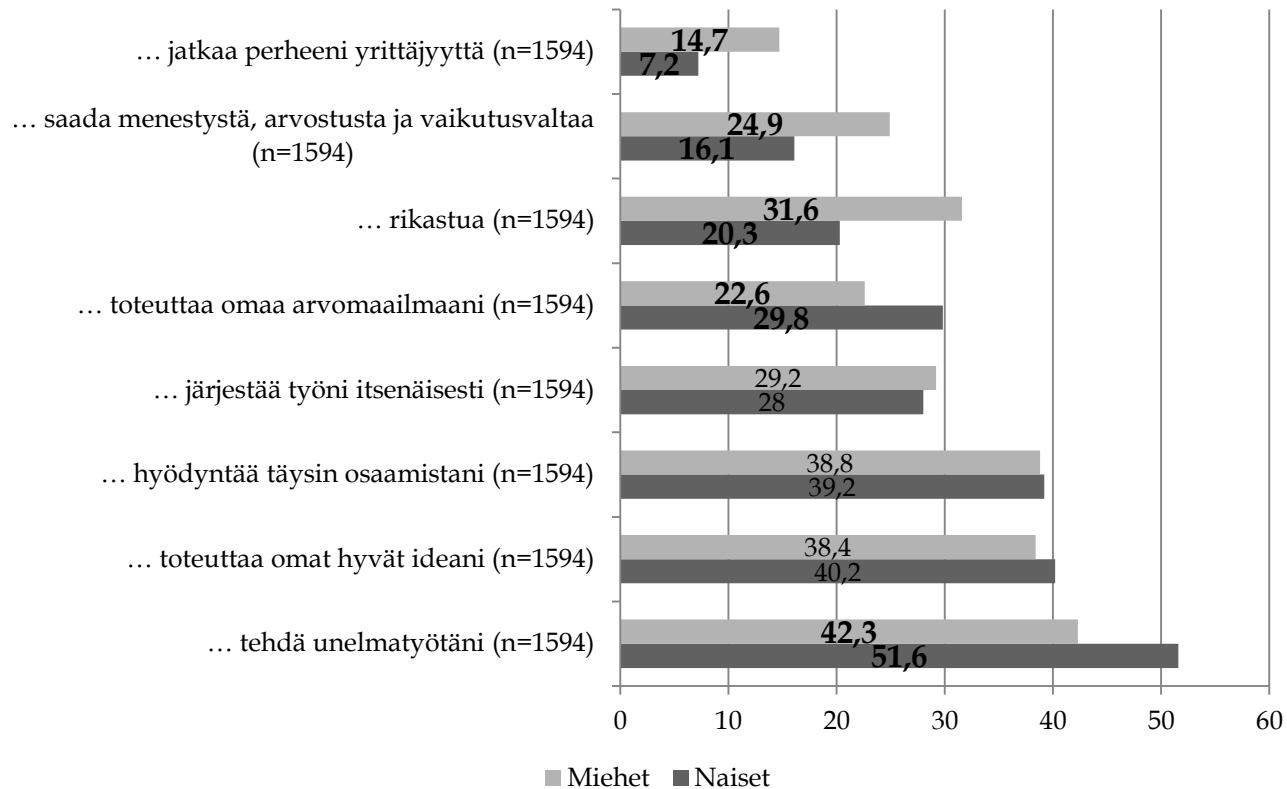
- Nuoret selittävät syrjäytymiskehityksen syitä kolmen ulottuvuuden avulla: epäedullinen sosiaalisella ympäristöllä, yhteiskunnallisia tekijöitä ja työttömyyteen ja koulutuksen puutteisiin liittyvillä tekijöillä.
- Maakuntakohtaisesti ei näkemyksillä syrjäytymisen syistä ole eroja
- Asuinkunnan koon mukaan
 - maakuntakeskuksien nuoret näkevät syrjäytymisen syyksi epäedulliset ympäristötekijät sekä työttömyyden ja koulutuksen puutteet. Ero syntyy suhteessa maalaiskuntien nuoriin.
- Koulutusasteen mukaan
 - Yliopisto opiskelijat pitävät epäedullisia ympäristötekijöitä sekä työttömyyden ja koulutuksen puutteita merkittävimpinä syrjäytymisen selittäjinä. Selitystaipumus vähenee suoraviivaisesti peruskouluikäisiin mentäessä.

Itä-Suomen nuorten yrittäjyysasenteet

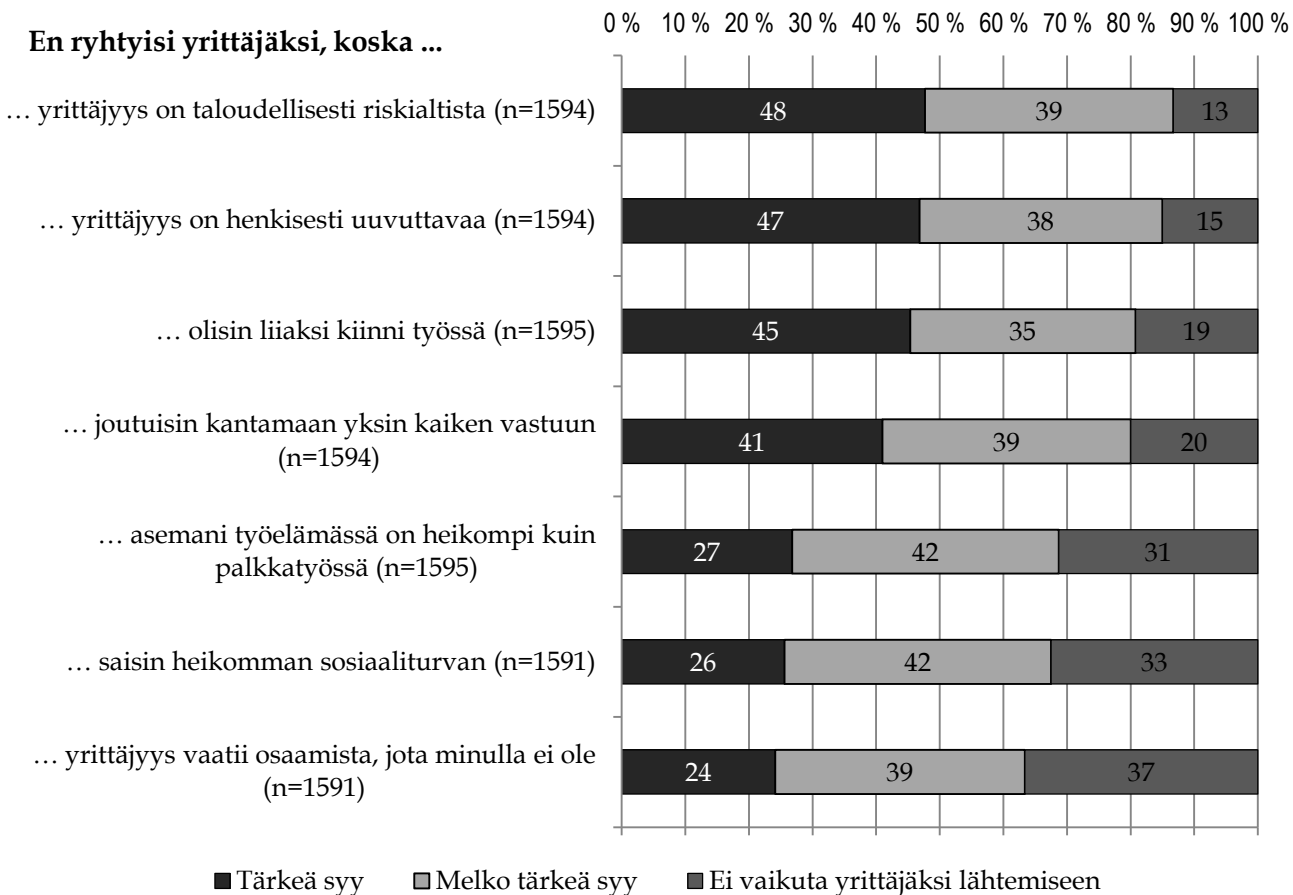

Itä-Suomen nuorten yrittäjyysasenteet

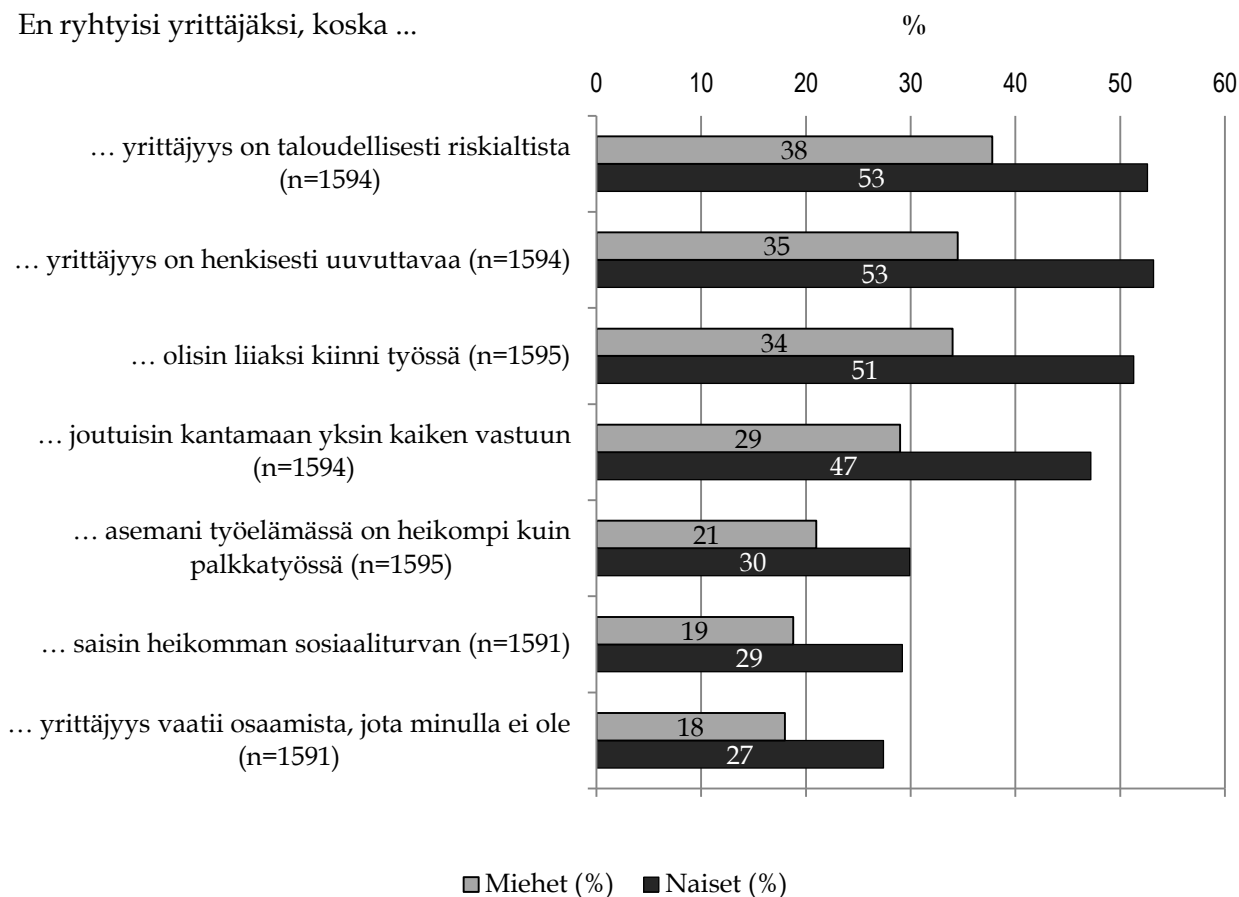
Yrittäjänä voisin ...

Itä-Suomen nuorten yrittäjyysasenteet

Itä-Suomen nuorten yrittäjäasenteet

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

Työelämäarvostuksia kuvaavat faktorit

1. *Työ viihtyvyytenä* kuvaa mukavat työkaverit, hyvä työympäristö ja työskentelyilmapiiri, hyvä esimies ja mielenkiintoiset työtehtävät.
2. *Työn merkityksellisyydessä* yhdistyvät työn yhteiskunnallinen merkitys ja arvostus, työnantajan eettisyys ja hyvä maine, työn vastuullisuus ja työn ja omien arvojen vastaavuus.
3. *Työ kehittymisympäristönä*-faktorissa yhdistyvät työn vastuullisuuden, koulutus- ja etenemismahdollisuuksien sekä haastavien työtehtävien tärkeys.
4. *Työ itsensä toteuttamisen välineenä* korostaa mahdollisuutta päättää työn sisällöstä ja työajoista ja itsenäisesti sekä työn luovuutta ja etätöiden mahdollisuutta.
5. *Työ perusturvana* työn tuoma turvallisuutta ja vakautta.

Kansainvälisyys, monikulttuurisuus ja Venäjä työelämässä

- Yli puolet suhtautuu negatiivisesti työperäiseen maahanmuuttoon, ei pidä sitä tarpeellisena
- Naiset ja korkea-asteen opiskelijat suhtautuvat myönteisemmin
- Yli 40 % haluaisi suorittaa osan opinnoistaan ulkomailla, mutta vain 7 % Venäjällä
- Hieman alle 30 % pitää ulkomailla työskentelyä pysyvästi tai säännöllisesti itselleen mahdollisena, mutta Venäjällä työskentelyä vain n. 5 %
- Yli 40 % nuorista huolissaan kielitaitonsa riittävydestä, yli 30 % tuntee olonsa epävarmaksi monikulttuurisessa ympäristössä
- Venäjän kulttuurin tuntemus ei ole tärkeä työelämätaito (52,2%), Venäjän kielen taito ei ole tärkeää työllistymisen kannalta (42,2 %)

Mitä puntarista syntyy?

- Tiivistelmäjulkaisut 2010 ja 2011 aineistoista
- Kokoelmajulkaisu 2013
- Utisointeja ajankohtaisista teemoista (lehdistötiedotteet)
- Asiantuntijaluentoja ja kannanottoja
- Tulevan vuoden 2014 Puntarin teemana on ”Nuoret palveluiden käyttäjinä”. Tavoitteena on selvittää, millaisia palveluja nuoret käyttävät, kohtaavatko palvelut nuoret ja onko palvelujen saatavuudessa tai kohtaavuudessa alueellisia ja paikallisia eroja. Kartoituksen tulokset valmistuvat syksyn 2014 aikana.

Lisätietoa nuorisopuntarista

- Juvenian kotisivuilta mm. kuntakohtaisista aineistoista
- http://www.mamk.fi/tutkimus_ja_kehitys/juvenia_nuorisoalan_tutkimus-ja_kehittamiskeskus
- Lisätietoja
 - Tutkimusjohtaja Jussi Ronkainen, p. 050 3124983, jussi.ronkainen@mamk.fi
 - Pekka Penttinen, p. 015 3556 877, pekka.penttinen@mamk.fi